

شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه یکپارچه آموزشی مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد مصوب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه صنعتی سهند (سال ۱۳۹۷)

مقدمه:

با استناد به قانون اهداف، وظائف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در اجرای مفاد ماده ۲ "سیاست‌ها و ضوابط اجرایی حاکم بر آمایش آموزش عالی در جمهوری اسلامی ایران" (موسوم به طرح آمایش) مصوب ۱۳۹۴/۱۲/۱۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی و ابلاغیه شماره ۲/۴۳۰۶۹ مورخ ۱۳۹۷/۳/۱ معاونت محترم آموزشی وزارت عتف، شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه یکپارچه آموزشی مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد ویژه دانشگاه صنعتی سهند به شرح زیر تدوین و جهت اجرا ابلاغ می‌گردد. این شیوه‌نامه در ۶ فصل همراه با پیوست تعاریف تنظیم شده است.

ماده ۱: هدف

هدف از تدوین این شیوه‌نامه، انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی کشور به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد، آشنا به علم و آخرین دستاوردهای علمی و منطبق با نیازهای جامعه، در راستای بهره‌گیری بهینه از ظرفیت‌های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد ناپیوسته دانشگاه است.

فصل اول: نحوه پذیرش و مقررات عمومی

ماده ۲: شرایط ورود به دوره:

الف- تایید شایستگی‌های عمومی ورود به دوره برابر ضوابط
ب- دارا بودن مدرک رسمی پایان دوره کارشناسی اعم از پیوسته و ناپیوسته مورد تایید وزارت
ج- قبولی در آزمون ورودی و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق مقررات مصوب وزارت (از قبیل آیین‌نامه پذیرش بدون آزمون استعدادهای درخشان، آیین‌نامه انتقال دانشجویان ایرانی از خارج به داخل و ...)
ماده ۳: آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی است.

ماده ۴: دانشگاه موظف است برای دوره‌ای که مجوز آن را از مراجع قانونی دریافت نموده است دانشجوی بپذیرد و فقط برنامه‌های آموزشی و درسی را که بر اساس ضوابط ابلاغی وزارت تدوین گردیده است، اجرا نماید.

ماده ۵: آموزش رایگان برای هر دانشجو در هر مقطع تحصیلی صرفاً یک‌بار امکان‌پذیر است.

ماده ۶: تحصیل هم‌زمان دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد در کلیه شیوه‌های آموزشی و در کلیه دانشگاه‌ها (اعم از دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۷: «تغییر رشته»، «انتقال» و یا «مهمانی» دانشجو در مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد ممنوع است.

فصل دوم: مقررات دوره آموزشی

ماده ۸: تعداد واحدهای درسی در مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد، مطابق سرفصل مصوب هر رشته/گرایش، حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ است که از این تعداد ۴ تا ۶ واحد مربوط به پایان‌نامه دانشجو خواهد بود.

ماده ۹: انتخاب حداقل ۸ واحد و حداکثر ۱۴ واحد در هر نیمسال تحصیلی برای دانشجوی الزامی است. دانشجوی موظف است تا زمان دانش‌آموختگی در هر نیمسال تحصیلی طبق تقویم مصوب آموزشی دانشگاه در موعد مقرر نسبت به انتخاب واحد اقدام نماید. عدم انتخاب واحد دروس توسط دانشجو در مرحله آموزشی به هر دلیل به منزله عدم مراجعه تلقی شده و برای بار اول مرخصی با احتساب سنوات لحاظ شده و در صورت تکرار، دانشجو از ادامه تحصیل محروم خواهد شد. در مرحله پژوهشی (پس از گذراندن واحدهای آموزشی)، دانشجوی موظف است نسبت به انتخاب واحد پایان نامه و یا تمدید آن اقدام نماید. در غیر این صورت، برای بار اول اخطار کتبی و در صورت تکرار، مرخصی با احتساب سنوات برای دانشجو صادر خواهد شد.

تبصره ۱: در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان هر نیمسال به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو به کمتر از ۸ واحد درسی برسد در این صورت این نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب شده اما میانگین نمرات این نیمسال در مشروطی یا ممتاز بودن دانشجو بی‌تاثیر خواهد بود.

تبصره ۲: بر اساس تشخیص گروه آموزشی مربوطه و مطابق سرفصل مصوب هر رشته، دانشجو می‌تواند علاوه بر انتخاب حداکثر ۱۴ واحد مجاز درسی در هر نیمسال، حداکثر یک عنوان درس جبرانی نیز انتخاب نماید.

ماده ۱۰: عنوان و تعداد واحدهای دروس جبرانی مطابق سرفصل مصوب هر رشته می‌باشد. کسب نمره قبولی ۱۲ در دروس جبرانی الزامی است ولی نمره مذکور در میانگین نیمسال و میانگین کل دانشجو محاسبه نمی‌شود.

تبصره ۱: هزینه دروس جبرانی طبق مصوبه هیئت امنای دانشگاه از دانشجو دریافت خواهد شد.

تبصره ۲: انتخاب دروس جبرانی در نیمسال‌های تحصیلی، سقف سنوات مجاز تحصیلی دانشجو را افزایش نمی‌دهد.

ماده ۱۱: حذف و اضافه دروس انتخابی در مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد ممنوع است.

تبصره ۱: در شرایط خاص، حذف یک یا تمام دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو به شرط عدم غیبت بیش از حد مجاز در جلسات درس تا دو هفته قبل از شروع امتحانات، با تایید استاد راهنمای رشته/گرایش و استاد درس یا دروس و موافقت دانشکده و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه و با احتساب در سنوات تحصیلی دانشجو امکان‌پذیر است. تشخیص خاص بودن شرایط دانشجو بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می‌باشد.

تبصره ۲: دانشجوی مشمول آموزش رایگان برای انتخاب مجدد درس یا دروس مشمول تبصره ۱ این ماده موظف به پرداخت هزینه درس یا دروس طبق تعرفه مصوب هیات امنای دانشگاه می‌باشد.

تبصره ۳: شهریه درس یا دروس مشمول تبصره ۱ به دانشجویان دوره‌های شهریه پرداز اعم از نوبت دوم، مجازی، انتقالی و ... مسترد نخواهد شد.

تبصره ۴: حذف درس در صورت کاهش تعداد واحد انتخابی دانشجو به کمتر از ۸ واحد امکان‌پذیر نمی‌باشد.

ماده ۱۲: دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل باید درخواست انصراف خود را شخصا و به صورت کتبی به اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه تسلیم نماید. دانشجو مجاز است فقط برای یک بار و صرفا تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست تقاضای انصراف خود را پس بگیرد در غیر این صورت پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل قطعی دانشجو صادر خواهد شد.

تبصره: تصمیم‌گیری برای بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل در بازه زمانی ۲ ماه پس از تاریخ درخواست انصراف بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می‌باشد.

ماده ۱۳: معادل سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده دانشجو (به غیر از سمینار) در دانشگاه قبلی به شرط موافقت گروه آموزشی مربوطه تحت شرایط زیر امکان‌پذیر خواهد بود:

الف- دانشگاه قبلی از دانشگاه‌های دولتی مورد تأیید وزارت عتف باشد.

ب- نحوه ورود دانشجو به دانشگاه قبلی از طریق قبولی در آزمون سراسری کارشناسی ارشد یا آیین‌نامه پذیرش بدون آزمون استعدادهای درخشان باشد.

ج- نمره درس گذرانده شده در دانشگاه قبلی حداقل ۱۴ باشد.

د- سرفصل درس گذرانده شده در دانشگاه قبلی منطبق بر سرفصل جاری یکی از دروس مصوب وزارت عتف باشد.

تبصره ۱: معادل سازی واحدهای گذرانده شده در شیوه‌های نیمه حضوری و غیر حضوری صرفاً در شیوه هم‌ارز خود امکان‌پذیر است.
تبصره ۲: معادل سازی واحدهای درسی گذرانده شده در پردیس‌های خودگردان دانشگاه‌های دولتی برای دوره‌های روزانه و نوبت دوم امکان‌پذیر نمی‌باشد.

تبصره ۳: به ازای هر ۸ تا ۱۴ واحد از دروس معادل سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجوی کاسته می‌شود.
ماده ۱۴: تحصیل در مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد کلیه رشته‌ها و گرایش‌های دوره‌های حضوری (روزانه، نوبت دوم و پردیس خودگردان) در دانشگاه صنعتی سهند تمام وقت بوده و حضور دانشجو در تمام جلسات کلاس درس طبق تقویم آموزشی مصوب دانشگاه الزامی می‌باشد. استاد هر درس موظف به کنترل حضور و غیاب دانشجویان در کلاس خود می‌باشد. غیبت در هر کلاس درس به تعداد بیش از $\frac{3}{16}$ (سه شانزدهم) جلسات تشکیل شده کلاس در کلیه دوره‌ها به منزله صفر در درس مذکور بوده و به دانشجو اجازه شرکت در آزمون پایانی درس مربوطه داده نخواهد شد. اسامی غایبین مشمول موضوع این ماده به صورت کتبی توسط استاد درس به دانشکده ذیربط ارسال شده و دانشکده پس از تأیید، جهت اقدامات بعدی به اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال می‌نماید.
تبصره: در صورت تشخیص موجه بودن غیبت‌های دانشجو از سوی شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، آن درس از لیست دروس نیمسال دانشجو حذف خواهد شد.

ماده ۱۵: ارزیابی تحصیلی دانشجو در هر درس، به تشخیص مدرس همان درس و بر اساس میزان حضور، میزان فعالیت‌های کلاسی دانشجو، انجام تکالیف و نتایج آزمون‌های به عمل آمده در طول نیمسال و آزمون پایانی هر نیمسال تحصیلی انجام می‌پذیرد.
تبصره: برگزاری آزمون کتبی در پایان نیمسال برای تمامی دروس نظری الزامی است.

ماده ۱۶: نمره ارزشیابی هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ است. حداقل میانگین قابل قبول در هر نیمسال تحصیلی ۱۴ بوده و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد دانشجو در آن نیمسال، مشروط تلقی می‌شود.

تبصره ۱: چنانچه دانشجویی در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند و در نیمسال‌های بعدی درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمرات مردودی در کارنامه آموزشی وی ثبت شده اما در محاسبه میانگین کل بی‌اثر خواهد بود و صرفاً نمره قبولی درس/دروس ملاک محاسبه میانگین کل دانشجو خواهد بود.

تبصره ۲: تسهیلات تبصره ۱ مشروطی دانشجو در نیمسال/نیمسال‌های قبلی را خنثی نمی‌کند.

تبصره ۳: تسهیلات تبصره ۱ شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب یا حکم کمیته انضباطی نمره مردودی دریافت می‌کنند، نمی‌شود.
تبصره ۴: دانشجوی مشمول آموزش رایگان، در صورت به دست نیوردن نمره قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین آن، موظف به پرداخت شهریه متغیر درس مطابق تعرفه مصوب هیات امنای دانشگاه است.

تبصره ۵: دانشجویی که دو نیمسال تحصیلی اعم از متوالی یا متناوب مشروط شود، از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۱۷: آزمون پایان نیمسال برای دروس نظری مقطع کارشناسی ارشد با حضور ناظر امتحان و ممتحن درس و فقط در زمان مقرر طبق برنامه امتحانی اعلام شده از سوی دانشکده ذیربط برگزار می‌گردد و برگزاری آزمون خارج از آن، مورد تأیید اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه نخواهد بود.

تبصره ۱: آزمون پایانی هر درس بر اساس لیست اسامی دانشجویان مندرج در سامانه آموزشی آن درس برگزار می‌شود و حضور دانشجویان خارج از لیست سامانه آموزشی در جلسه آزمون پایانی نیمسال تحصیلی مجاز نمی‌باشد.

تبصره ۴: نمرات هر درس بایستی توسط مدرس همان درس (اعم از مدرسین داخل دانشگاه یا مدعوین) طبق تقویم آموزشی در سامانه آموزشی دانشگاه ثبت شود و به هیچ وجه نباید وضعیت درس در آن نیمسال ناتمام باقی بماند. دانشجو می‌تواند تا حداکثر ۴۸ ساعت پس از ثبت موقت نمره توسط استاد درس در سامانه آموزشی دانشگاه، درخواست بازنگری در نمره مأخوذه خود را در سامانه آموزشی مزبور ثبت نماید و استاد درس مربوطه موظف است قبل از ثبت نهایی نمرات به درخواست‌های تجدید نظر رسیدگی نماید. بدیهی است که پس از ثبت نهایی نمرات توسط استاد درس، به هیچ وجه امکان تغییر نمره وجود ندارد.

ماده ۱۸: اگر دانشجو در جلسه امتحان پایانی نیمسال هر درس غیبت کند نمره آن درس صفر خواهد شد. در صورتیکه به تشخیص

شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، غیبت دانشجوی موجه تشخیص داده شود، آن درس از مجموع دروس نیمسال دانشجوی حذف خواهد شد.

تبصره: دلایل و مستندات غیبت در جلسه امتحان پایانی نیمسال بایستی حداکثر تا سه روز پس از تاریخ برگزاری امتحان مربوطه تسلیم اداره تحصیلات تکمیلی گردد. دلایل غیبت که بعد از موعد مقرر تسلیم گردد، قابل بررسی نخواهد بود.

ماده ۱۹: سمینار جزو دروس اجباری تمامی رشته/گرایش های مقطع کارشناسی ارشد بوده و حداکثر مهلت انتخاب واحد سمینار، نیمسال دوم تحصیلی دانشجوی می باشد. همچنین حداکثر مهلت ارائه سمینار و ثبت نمره آن در سامانه آموزشی دانشگاه پایان ماه اول نیمسال بعدی می باشد.

تبصره ۱: در صورت تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده مجری، انتخاب واحد درس سمینار می تواند در ترم تابستانی (بعد از نیمسال دوم تحصیلی دانشجوی) انجام پذیرد. در این صورت نمره سمینار باید حداکثر تا پایان دی ماه همان سال در سامانه آموزشی دانشگاه ثبت گردد.

تبصره ۲: در صورت عدم ارائه سمینار توسط دانشجوی و یا عدم ثبت نمره در مهلت مقرر توسط استاد، نمره صفر توسط سامانه در کارنامه دانشجوی درج خواهد شد و دانشجوی موظف به انتخاب مجدد واحد سمینار می باشد.

تبصره ۳: دانشجوی باید فرم موضوع سمینار را با نظر استاد راهنما تکمیل کرده و پس از امضای استاد راهنمای سمینار به دفتر دانشکده تحویل دهد. دانشکده نیز موظف است پس از طرح و تصویب موضوع سمینار دانشجوی در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و ثبت آن در سامانه آموزشی، فرم مربوطه را به اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال نماید.

تبصره ۴: ارائه سمینار بایستی دارای یک برنامه منظم و عمومی اعلام شده از طرف دانشکده بوده و بسته به نظر دانشکده مجری می تواند دارای داوری غیر از استاد راهنمای سمینار هم باشد.

تبصره ۵: شرکت کلیه دانشجویان دوره و ورودی مربوطه در کلیه سمینارهای رشته/گرایش مربوطه الزامی است.

تبصره ۶: برای رشته هایی که درس سمینار آنها بر اساس سرفصل مصوب وزارت، به صورت یک درس نظری بوده و همراه با تشکیل کلاس می باشد، تکمیل فرم موضوع سمینار الزامی نیست.

ماده ۲۰: دانشجویان بایستی به صورت فعال در برنامه های علمی دانشکده خود شرکت نمایند. در این راستا لازم است دانشجویان در طول دوران تحصیل خود در مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد خود در جلسات رسمی سمینار کارشناسی ارشد و دکتری و جلسات دفاع از پایان نامه های کارشناسی ارشد و همچنین سمینارهای علمی مورد نظر دانشکده شرکت نمایند.

ماده ۲۱: چنانچه دانشجویی تمام واحدهای آموزشی دوره را با میانگین کل ۱۴ گذرانده باشد ولی نتواند یا نخواهد از پایان نامه خود دفاع کند باید در سنوات مجاز تحصیل و بر اساس نظر گروه آموزشی ذیربط و مطابق سرفصل های مصوب رشته/گرایش خود معادل تعداد واحد پایان نامه، واحد درسی اخذ نموده و موفق به گذراندن آنها با میانگین کل حداقل ۱۴ بشود تا در دوره مذکور به شیوه آموزشی دانش آموخته گردد. لازم به توضیح است که در دانشنامه این دانشجویان، نوع شیوه تحصیل آنها قید خواهد شد.

تبصره: در صورت تغییر شیوه تحصیل دانشجوی پس از تصویب پیشنهاد پایان نامه، دانشجوی ملزم به پرداخت شهریه متغیر واحدهای درسی جایگزین پایان نامه خواهد بود.

ماده ۲۲: چنانچه میانگین کل دروس دانشجوی پس از گذراندن تمامی واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۴ باشد اجازه دفاع از پایان نامه به وی داده نمی شود و «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» فقط یک نیمسال تحصیلی به دانشجوی فرصت داده می شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۸ واحد از دروسی که در آنها نمره بین ۱۲ تا ۱۴ را کسب کرده است، میانگین کل خود را به استثنای پایان نامه به ۱۴ برساند تا به وی مجوز دفاع از پایان نامه داده شود.

تبصره: نمرات اخذ شده جدید در این دروس، جایگزین نمرات قبولی سابق همان دروس نخواهد شد.

فصل سوم: پایان نامه کارشناسی ارشد

توضیح: پایان‌نامه مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد به شیوه آموزشی - پژوهشی به عنوان بخشی از فعالیت‌های لازم برای دانش‌آموختگی در رشته تحصیلی مربوطه می‌باشد که شامل شناسائی، طرح مسأله علمی، بیان فرضیه، هدف، روش تحقیق، مراحل تحقیق، بحث، نتیجه‌گیری، ارائه گزارش علمی مکتوب و دفاع از آن به شکل علمی و اصولی است. لذا پایان‌نامه بایستی در موقع مقرر و به طور منطقی و علمی تعریف، تحقیق، اجراء، نگاشته و ارائه شود.

مطابق کلیات مندرج در آئین‌نامه مصوب وزارت متبوع و متناسب با مقتضیات دانشگاه صنعتی سهند، سازماندهی و زمان بندی مناسب فعالیت‌های پژوهشی دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد جهت فراهم آوردن حداکثر امکان بهره‌مندی از وقت دانشجویان و اساتید راهنما و احتراز از هر گونه رکود در فعالیت علمی و تحقیقاتی دانشجو و جلوگیری از افزایش بی‌دلیل سنوات تحصیلی وی از الویت خاصی برخوردار است که راه را برای جذب و هدایت نسل‌های جدید دانشجویان هموار خواهد نمود. مواد ذیل این فصل از شیوه‌نامه بر راهنمایی مسئولان آموزشی دانشکده‌های مجری، اساتید راهنما و دانشجویان تاکید دارد تا با برنامه‌ریزی مناسب در ارتقاء جنبه‌های مختلف رشته تحصیلی و کیفیت دانش‌آموختگان رشته مزبور، نیازی به استعلام‌های موردی نداشته باشند.

همچنین این فصل از شیوه‌نامه سعی دارد تا حد امکان ضمن حفظ استقلال علمی رشته‌ها با ایجاد هماهنگی از نظر مدت تحصیل و تحقیق، شکل ظاهری، نحوه تعریف و اجرای پایان‌نامه‌های تحصیلی، شرایط بالنسبه همسانی را برای ارزیابی‌ها، حمایت‌ها، تشویق‌ها و اعمال ضوابط کلان دوره فراهم آورد.

۳-۱: انتخاب استاد راهنما و موضوع پایان‌نامه

ماده ۲۳: استاد راهنمای اول و دوم از اعضاء هیئت علمی با مرتبه علمی استادیار و به بالای شاغل در دانشگاه صنعتی سهند که در طول دوره پژوهشی دانشجو و برگزاری دفاعیه پایان‌نامه به صورت مرتب و قابل قبول در دانشگاه حضور می‌یابند، انتخاب می‌شوند. تبصره ۱: در مواردی که برای انجام پایان‌نامه کارشناسی ارشد نیاز به استفاده از داده‌ها، خدمات آزمایشگاهی یا کارگاهی سایر موسسات پژوهشی، صنعتی یا علمی باشد، استاد راهنمای دوم پایان‌نامه دانشجو می‌تواند با تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه صنعتی سهند و با رعایت مقررات مربوطه از موسسه مزبور انتخاب شود. در اینگونه موارد نحوه تعامل دانشگاه با موسسه مزبور و میزان حضور و نحوه فعالیت دانشجو در محل آن شرکت/موسسه حتی الامکان بایستی تعریف گردد. برای بررسی و تأیید انتخاب استاد راهنمای دوم خارج از دانشگاه، بایستی سوابق استاد مذکور، اعلام موافقت کتبی ایشان و نامه استاد راهنمای اول مبنی بر ضرورت بهره‌گیری از خدمات استاد راهنمای خارج دانشگاه و غیر قابل انجام بودن این خدمات در داخل دانشگاه ضمیمه فرم پیشنهاد پایان‌نامه باشد. چنانچه استاد راهنمای دوم خارج از دانشگاه صنعتی سهند انتخاب شده و عضو هیئت علمی دانشگاه نباشد، داشتن مدرک دکتری برای وی الزامی است.

تبصره ۲: دانشجو موظف است با راهنمایی دانشکده مجری، گروه تخصصی و به ویژه استاد راهنمای گروه، رشته و ورودی مربوطه، حداکثر تا پایان ماه اول نیمسال سوم تحصیلی خود نسبت به تعیین موضوع و ارائه پیشنهاد موضوع پایان‌نامه خود اقدام نماید. بدیهی است که تا زمان تصویب نهایی پیشنهاد موضوع پایان‌نامه مربوطه در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه؛ موضوع پایایان نامه، نهائی تلقی نمی‌شود.

تبصره ۳: انتخاب استاد مشاور با مدرک دکتری یا کارشناسی ارشد با سابقه کار مکفی و دارای تخصص در زمینه موضوع پایان‌نامه، از داخل یا خارج دانشگاه با نظر استاد راهنمای اول پایان‌نامه از شرایط مندرج در صدر این ماده مستثنی است.

تبصره ۴: دانشجو موظف است قبل از انتخاب عنوان پایان‌نامه، کلمات کلیدی و موضوع پژوهش را در سایت‌های مختلف علمی جستجو و مراتب را با راهنمایی استاد/اساتید راهنما بررسی و در صورت اطمینان از جدید و علمی بودن آن، موضوع پایان‌نامه خود را انتخاب کند.

تبصره ۵: برای تکمیل فرم و ثبت نام نهایی پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشجو بایستی عنوان و مشخصات آن را در سایت ایراندک ثبت و کد رهگیری دریافت و به تأیید کتابخانه مرکزی دانشگاه برساند.

تبصره ۶: در مورد پایان‌نامه‌های عملی، به تشخیص استاد راهنما شرکت در کارگاه ایمنی مربوطه برای دانشجو قبل از تصویب پیشنهاد موضوع پایان‌نامه در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه الزامی است.

۲-۳: شیوه‌نامه تدوین پایان‌نامه کارشناسی ارشد

ماده ۲۴: دانشجو موظف است پایان‌نامه را به زبان فارسی روان و در قالب دستورالعمل نحوه آماده‌سازی و نگارش پایان‌نامه‌های کارشناسی‌ارشد دانشگاه (قابل دسترس در سایت اداره تحصیلات تکمیلی) تدوین نماید. پایان‌نامه می‌تواند دارای ضامم فارسی یا انگلیسی هم باشد ولی نگارش آن به زبان انگلیسی قابل قبول نخواهد بود.

۳-۳: شیوه‌نامه برگزاری جلسه دفاع از پایان‌نامه کارشناسی ارشد

ماده ۲۵: دانشجو پس از انجام کار تحقیقاتی خود و تدوین پایان‌نامه و تأیید استاد راهنما، مجاز است در حضور هیات داوران مورد تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده متشکل از استاد یا اساتید راهنما، استاد یا اساتید مشاور، نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه و حداقل یک نفر از اعضای هیئت علمی با مرتبه استادیار و یا بالاتر از داخل دانشگاه و یا از دانشگاه‌های دیگر یا متخصصان با حداقل مدرک دکتری به عنوان داور از پایان‌نامه خود دفاع کند.

تبصره ۱: قبل از برگزاری جلسه دفاع از پایان‌نامه، دانشجو موظف است نسبت به اخذ مجوز از شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه اقدام نماید. همچنین لازم است واحدهای گذرانده دانشجو با سرفصل مصوب رشته/گرایش تحصیلی دانشجو توسط دانشکده مجری تطبیق داده شود و پس از تأیید به اداره تحصیلات تکمیلی ارسال شود تا مجوز دفاع از پایان‌نامه توسط این اداره صادر گردد.

تبصره ۲: در صورت وجود دو داور در ترکیب هیات داوران پایان‌نامه، حضور یکی از داوران در جلسه دفاع الزامی است ولی داور خارج از دانشگاه می‌تواند از طریق ویدئو کنفرانس در جلسه دفاعیه دانشجو شرکت نموده و به طرح سؤالات خود اقدام نماید.

تبصره ۳: حضور استاد یا استادان مشاور در جلسه دفاع از طرح پیشنهادی رساله الزامی نیست.

ماده ۲۶: نمره پایان‌نامه در میانگین کل دانشجو محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر است که به صورت میانگین نمرات استاد/اساتید راهنما و مشاور و داور/داوران پایان‌نامه محاسبه می‌شود. در صورتی که پایان‌نامه با راهنمایی دو استاد راهنما انجام شده باشد و یا پایان‌نامه استاد مشاور داشته باشد، میانگین نمرات اساتید راهنما و مشاور به عنوان یک نمره در محاسبه نمره پایان‌نامه در نظر گرفته خواهد شد:

نمره ۱۹ تا ۲۰: درجه عالی،

نمره ۱۸ تا ۱۸/۹۹: درجه خیلی خوب،

نمره ۱۶ تا ۱۷/۹۹: درجه خوب،

نمره ۱۴ تا ۱۵/۹۹: درجه متوسط

نمره کمتر از ۱۴: مردود

تبصره ۱: نمره نهایی پایان‌نامه تعیین شده توسط هیات داوران در جلسه رسمی دفاعیه، غیر قابل تغییر می‌باشد. تعیین نمره در خارج جلسه رسمی هیئت داوران و در تاریخ غیر از روز دفاع و یا بدون حضور نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه غیر قانونی بوده و باطل می‌باشد.

تبصره ۲: چنانچه ارزشیابی پایان‌نامه مردود اعلام شود، با تایید هیات داوران و با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی دانشجو، حداکثر یک نیمسال تحصیلی (۶ ماه) به دانشجو اجازه داده می‌شود تا با برگزاری جلسه دفاع مجدد از پایان‌نامه خود دفاع کند.

تبصره ۳: دانشجو باید پس از انجام اصلاحات لازم پایان‌نامه طبق نظر هیئت داوران پایان‌نامه و تایید آنها، نسخه صحافی شده پایان‌نامه را به انضمام لوح فشرده حاوی فایل پایان‌نامه به کتابخانه مرکزی تحویل داده و پس از ثبت فایل تمام متن پایان‌نامه در سایت ایراندک، تأییدیه آنرا از کتابخانه مرکزی دانشگاه دریافت نماید و حداکثر دو ماه پس از تاریخ دفاع، لوح فشرده حاوی فایل پایان‌نامه را به همراه فرم‌های تکمیل شده تسویه حساب به اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه تحویل دهد.

ماده ۲۷: مؤلفه‌های مختلف ارزیابی پایان‌نامه کارشناسی ارشد به شرح جدول ذیل می‌باشد.

حداکثر نمره از ۲۰	عنوان مولفه‌های مختلف ارزیابی پایان‌نامه کارشناسی ارشد	
۱۴	الف) تلاش، علاقه و دقت نظر دانشجو در انتخاب موضوع و روشها	۱- کیفیت، روش، نتایج و پیشرفت کار پایان‌نامه (۷۰ درصد)
	ب) آرایش و تنظیم پایان‌نامه، تدوین مطالب و حسن نگارش	
	ج) سطح علمی و کاربردی مطالب ارائه شده	
	د) وضعیت استفاده از منابع، به روز بودن منابع و بدیع بودن موضوع	
	ه) تجزیه و تحلیل، بحث، نوآوری پایان‌نامه و نتیجه‌گیری	
۳	۲- نحوه ارائه در جلسه دفاع، کیفیت اسلایدها و رعایت زمانبندی (۱۵ درصد)	
۳	۳- توانایی در پاسخ به سؤالات علمی داوران (۱۵ درصد)	

ماده ۲۸: آموزش نحوه تهیه و ارائه مقالات علمی مستخرج از پایان‌نامه از ضروریات مسلم در اتمام مراتب اجرای پایان‌نامه کارشناسی ارشد می‌باشد، لکن در صورتی که دانشجو مقاله پذیرفته شده در مجلات یا کنفرانس‌های علمی معتبر ملی یا بین‌المللی داشته باشد، پیشنهاد می‌شود اعضا هیات داوران ضمن بررسی مستندات علمی ارائه شده توسط دانشجو، نمرات تشویقی (حداکثر ۳ نمره) را که قابل جمع با نمره ارزیابی پایان‌نامه است به شرح ذیل در جلسه رسمی دفاع از پایان‌نامه و در حضور نماینده تحصیلات تکمیلی، تعیین و در نمره نهایی دانشجو اعمال نمایند:

- ۱) مقاله پذیرفته شده در مجلات نمایه شده ISI هر مورد حداکثر ۲ نمره،
  - ۲) مقاله پذیرفته شده در مجلات نمایه شده علمی- پژوهشی هر مورد حداکثر ۱/۵ نمره،
  - ۳) مقاله پذیرفته شده در مجلات نمایه شده علمی- ترویجی مورد تایید وزارتین عتف و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی هر مورد حداکثر ۱ نمره،
  - ۴) هر مورد مقاله کامل پذیرفته شده جهت ارایه شفاهی در کنفرانس‌های معتبر بین‌المللی حداکثر ۱ نمره و کنفرانس‌های ملی حداکثر ۰/۷۵ نمره،
  - ۵) هر مورد مقاله کامل پذیرفته شده جهت ارایه به صورت پوستر در کنفرانس‌های معتبر (ملی و بین‌المللی) حداکثر ۰/۵ نمره،
  - ۶) هر مورد ثبت اختراع با تأییدیه علمی در داخل کشور حداکثر ۲ نمره، و ثبت اختراع بین‌المللی حداکثر ۳ نمره، و ثبت اختراع بدون داشتن تأییدیه علمی حداکثر ۰/۵ نمره.
  - ۷) هر مورد ساخت دستگاه و راه اندازی **setup** آزمایشگاهی با تایید شورای دانشکده مربوطه حداکثر ۲ نمره.
- تبصره ۱:** تنها مقالات پذیرش شده‌ای در نمره نهایی پایان‌نامه تأثیر خواهند داشت که نام دانشجو به عنوان نویسنده اول در آن درج شده و مستخرج از پایان‌نامه دانشجو باشد. در تمامی مقالات ارسال شده به مجلات و کنفرانسها بایستی نام استاد راهنما به عنوان نویسنده مسئول درج شده باشد و ارسال آن با اطلاع و تایید استاد/اساتید راهنمای پایان‌نامه صورت گرفته باشد و برای مقالاتی که بدون اطلاع استاد راهنما ارسال شده باشد و یا استاد راهنما نویسنده مسئول آن نباشد، نمره تشویقی تعلق نمی‌گیرد.
- تبصره ۲:** تنها امتیاز مقالاتی قابل احتساب خواهند بود که ضمن رعایت اصل احترام به حقوق معنوی دانشگاه با وابستگی دانشگاه صنعتی سهند به چاپ رسیده باشند.
- تبصره ۳:** مجموع امتیاز قابل محاسبه از بندهای مربوط به مقالات پذیرفته شده کنفرانس‌های علمی معتبر حداکثر ۲ نمره می‌باشد و لذا کسب نمرات تشویقی بیش از ۲ تا سقف ۳ مربوط به مقالات پذیرفته شده در مجلات نمایه شده معتبر، علمی پژوهشی، علمی ترویجی و ثبت اختراع می‌باشد.

تبصره ۴: اعمال امتیازات این ماده و احتساب نمرات تشویقی مترتب بر آن صرفاً باید در جلسه رسمی هیئت داوران پایان‌نامه صورت گیرد.

ماده ۲۹: ملاک دانش آموختگی گذراندن کلیه واحدهای دوره، داشتن میانگین کل حداقل ۱۴ و موفقیت در دفاع از پایان‌نامه است. **تبصره ۱:** دانشگاه می‌تواند به دانشجویی که به هر دلیل نتواند در سنوات مجاز، دوره تحصیلی خود را به پایان برساند برابر ضوابط فقط گواهی واحدهای گذرانده درسی را صادر نماید.

تبصره ۲: تاریخ دانش آموختگی، تاریخ برگزاری جلسه دفاع از پایان‌نامه با کسب درجه قبولی است. در شیوه آموزشی نیز تاریخ دانش آموختگی زمان ثبت آخرین نمره درس دوره می‌باشد.

ماده ۳۰: چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین پایان‌نامه مرتکب تخلف علمی (سرقت علمی، جعل، تقلب، کپی‌برداری و ...) شود و تخلف او در هر مرحله از تحصیل برای دانشگاه محرز شود از ادامه تحصیل محروم خواهد شد. **تبصره:** در صورتیکه تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیل و صدور مدرک تحصیلی برای دانشگاه محرز شود، مدرک تحصیلی صادر شده ابطال خواهد شد.

فصل چهارم: مدت مجاز تحصیل، ضوابط تمدید سنوات، مرخصی

ماده ۳۱: مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد حداکثر ۴ نیمسال تحصیلی یا ۲ سال است.

تبصره ۱: در صورت عدم دانش آموختگی دانشجو تا پایان نیمسال چهارم تحصیل خود، دانشگاه می‌تواند سنوات تحصیلی دانشجو را حداکثر تا ۲ نیمسال دیگر تمدید نماید.

تبصره ۲: تمدید سنوات نیمسال ششم منوط به تقاضای کتبی و مستدل دانشجو و تأیید استاد راهنما در مورد پیشرفت تحصیلی و حضور کافی دانشجو و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و دانشگاه می‌باشد.

تبصره ۳: تمدید سنوات دانشجویانی که با شیوه آموزشی و مجازی تحصیل می‌کنند از شمول تبصره ۲ این ماده مستثنی بوده و مشروط به موافقت شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده می‌باشد.

تبصره ۴: برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان، تمدید سنوات نیمسال پنجم رایگان می‌باشد. در صورت عدم دانش آموختگی تا پایان نیمسال پنجم، تمدید سنوات برای نیمسال ششم تحصیلی منوط به اخذ مجوز از کمیسیون موارد خاص دانشگاه می‌باشد. در صورت موافقت کمیسیون موارد خاص دانشگاه، دانشجوی مشمول آموزش رایگان موظف است معادل شهریه ثابت یک نیمسال را (طبق مصوبه هیئت امنای دانشگاه برای دانشجویان نوبت دوم همان سال تحصیلی) به حساب دانشگاه واریز نماید. مبلغ شهریه بر مبنای شروع نیمسال ششم و بدون توجه به تعداد ایام تأخیر دانشجو اخذ خواهد شد.

ماده ۳۲: دانشجو در شرایط خاص و با ارائه مستندات موجه و کسب موافقت معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی می‌تواند حداکثر برای یک نیمسال تحصیلی و با احتساب سنوات، درخواست مرخصی تحصیلی نماید.

تبصره ۱: امکان درخواست مرخصی تحصیلی در نیمسال اول تحصیلی برای دانشجویان کارشناسی ارشد وجود ندارد. در صورت وجود شرایط خاص، تصمیم‌گیری در این خصوص بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه خواهد بود.

تبصره ۲: تقاضای مرخصی تحصیلی برای نیمسال‌های دوم تا چهارم تحصیلی بایستی قبل از شروع نیمسال و مطابق تقویم آموزشی اعلام شده از سوی دانشگاه ارایه شود. تقاضاهای مرخصی تحصیلی بعد از شروع نیمسال‌های فوق‌الذکر قابل بررسی نخواهد بود.

تبصره ۳: بررسی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی مانند مرخصی زایمان، مرخصی پزشکی با تأیید پزشک معتمد دانشگاه، ماموریت همسر و والدین و ... که می‌تواند بدون احتساب سنوات باشد بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه خواهد بود.

فصل پنجم: جدول زمان بندی اهم فعالیت‌های دانشجو

ماده ۳۳: جدول زمانبندی تحصیل در دوره کارشناسی ارشد به شرح جداول ذیل می‌باشد:

الف) شیوه آموزشی پژوهشی

فعالیت‌های پژوهشی	تعداد واحدهای درسی	نیمسال
۱- مراجعه دانشجویان به اساتید گروه‌های تخصصی و آشنایی با زمینه‌های پژوهشی مرتبط ۲- شرکت در کارگاه آموزشی استفاده از منابع الکترونیکی ۳- شرکت در کارگاه ایمنی مرتبط با زمینه پژوهشی	۸ تا ۱۴	اول
۴- انتخاب استاد و موضوع سمینار و تدوین و ارائه گزارش سمینار ۵- انتخاب و تصویب موضوع پایان‌نامه	۸ تا ۱۴	دوم
۶- انجام مراحل پایان‌نامه ۷- تدوین و ارسال مقالات علمی ۸- تدوین و ارائه گزارش پایان‌نامه	انتخاب ۶ واحد پایان‌نامه و دروس باقیمانده (با رعایت حداکثر ۱۴ واحد)	سوم
۱- دفاع از پایان‌نامه مشروط به گذراندن واحدهای آموزشی با معدل کل حداقل ۱۴ ۲- تدوین و ارسال مقالات علمی	تمدید واحد پایان‌نامه	چهارم

ب) شیوه آموزشی

فعالیت‌های پژوهشی	تعداد واحدهای درسی	نیمسال
شرکت در کارگاه آموزشی استفاده از منابع الکترونیکی	۸ تا ۱۴	اول
انتخاب استاد و موضوع سمینار و تدوین و ارائه گزارش سمینار	۸ تا ۱۴	دوم
	۸ تا ۱۴	سوم
	۸ تا ۱۴	چهارم

فصل ششم: ضمانت‌های اجرایی آئین‌نامه

ماده ۳۴: مسئولیت حسن اجرای این شیوه‌نامه و پاسخگویی قانونی به آن حسب مورد بر عهده معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه و ریاست دانشکده مجری، و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی وزارت عتف یا دانشگاه می‌باشد.

تبصره ۱: در مواردی که در این شیوه‌نامه، دستورالعمل آن صریحاً نیامده باشند، ملاک آئین‌نامه‌های وزارت عتف و مصوبات شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه خواهد بود.

تبصره ۲: دانشجویان موظفند به تناوب از طریق مراجعه به سایت اینترنتی دانشگاه، تابلو اعلانات و دفاتر دانشکده‌ها به اطلاعیه‌ها و ضوابط جاری مقطع تحصیلی خود توجه نموده و نسبت به تطبیق روند تحصیلی خود با ضوابط جاری دانشگاه و وزارت اقدام نمایند. لازم به تاکید است که عدم اطلاع از مفاد شیوه‌نامه مانع اعمال مقررات نخواهد بود.

ماده ۳۵: این شیوه‌نامه در ۳۵ ماده و ۵۷ تبصره در تاریخ ۱۳۹۷/۱۲/۶ در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تصویب و از زمان تصویب برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ و بعد از آن لازم الاجرا می‌باشد و تمام آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های مغایر با

آن لغو و بلائیر اعلام می‌شود. مفاد این شیوه‌نامه به ضرورت مقتضیات جدید و متناسب با تغییرات احتمالی در آیین‌نامه‌های وزارت متبوع و با درخواست بیش از دو سوم اعضاء شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، می‌تواند هر دو سال یکبار توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مورد بازنگری قرار گیرد.

پیوست: تعاریف آیین‌نامه آموزشی مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد

۱. وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
۲. دانشگاه: منظور دانشگاه صنعتی سهند است.
۳. آموزش رایگان: منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی، بدون پرداخت هزینه (در دانشگاه‌های استفاده کننده از بودجه عمومی دولت) است.
۴. دانشجو: فردی است که در یکی از دوره‌های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت نام کرده و به تحصیل مشغول است.
۵. دانش آموخته: فردی است که یکی از رشته‌های دوره‌های تحصیلی مصوب را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوطه را دریافت کرده است.
۶. حضوری: شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیت‌های تحصیلی دانشگاه شرکت می‌کند.
۷. غیر حضوری: شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو بدون حضور در دانشگاه، فعالیت‌های تحصیلی دارد.
۸. نیمه حضوری: شیوه‌ای از پذیرش است که بخشی از آموزش آن حضوری و بخش دیگر غیرحضوری به انجام می‌رسد.
۹. شهریه پرداز: منظور آموزش دانشجو در یک دوره تحصیلی، به ازای پرداخت هزینه‌ها است.
۱۰. نیمسال تحصیلی: بازه زمانی تعیین شده که شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحانات پایانی است.
۱۱. ترم تابستانی: بازه زمانی شامل ۶ هفته آموزش و ۱ هفته امتحانات است.
۱۲. برنامه درسی: مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس هر رشته تحصیلی با هدفی مشخص، مصوب مراجع قانونی است.
۱۳. واحد درسی: ارزش مقداری درسی است که مفاد آن برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت و کارورزی یا کار در عرصه ۶۴ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی یا ترم تابستانی است و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می‌شود.
۱۴. درس جبرانی: درسی است که با تأیید گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در آغاز دوره تحصیلی، ضروری تشخیص داده می‌شود.
۱۵. مشروطی: وضعیت تحصیلی است که دانشجو در یک نیمسال، بر حسب مقررات هر دوره تحصیلی، معدل کمتر از حد نصاب تعیین شده در آن دوره را کسب کرده باشد.
۱۶. رشته تحصیلی: یک شعبه فرعی از شاخه‌های علمی که به لحاظ موضوع دارای قلمرو مشخص و متمایز از سایر شاخه‌های علمی است و به احراز دانش تخصصی، مهارت یا کارآمدی معینی می‌انجامد.
۱۷. گرایش تحصیلی: به شعبه‌ای از یک رشته که ناظر بر وجه تخصصی آن باشد، اطلاق می‌شود. اختلاف درس‌ها در دو گرایش از یک رشته، نباید از ۷۰ درصد کل واحدهای رشته بیشتر باشد.
۱۸. کارشناسی پیوسته: دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی) به آن وارد شده و با گذراندن حداقل ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی نایل می‌آید.

۱۹. **کارشناسی ناپیوسته:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی (پیوسته یا ناپیوسته) آغاز و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می‌شود.
۲۰. **کارشناسی ارشد:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی آغاز می‌شود و شامل ۲۸ تا ۳۲ واحد درسی است.
۲۱. **گروه آموزشی:** بنیادی‌ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیات علمی با تخصص مشترک، در یک رشته علمی خاص یا چند رشته متجانس که به منظور ایجاد و اجرای آن رشته تحصیلی در دانشگاه تشکیل می‌شود.
۲۲. **شورای تحصیلات تکمیلی:** یکی از شوراهای تخصصی در نخستین سطح سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی راهبردی در امور تحصیلات تکمیلی دانشگاه است که به منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در امور اجرایی مرتبط با تحصیل دانشجویان در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی تشکیل می‌شود.
۲۳. **شیوه آموزشی - پژوهشی:** شیوه‌ای تحصیلی در دوره کارشناسی ارشد که برنامه درسی مربوط به آن، علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر اجرای یک پروژه تحقیقاتی است که منجر به پایان‌نامه می‌شود.
۲۴. **شیوه آموزشی:** شیوه‌ای است که دانشجویان پس از گذراندن واحدهای درسی و بدون گذراندن پایان‌نامه دانش آموخته می‌شود.
۲۵. **شیوه مجازی:** شیوه آموزشی در دوره کارشناسی یا کارشناسی ارشد است که دانشجویان آن برابر ضوابط معین پذیرفته و ثبت‌نام می‌شود و به کمک فناوری اطلاعات و ارتباطات، تحصیل می‌کند. در این شیوه دانشجویان نیمه حضوری یا غیرحضوری تحصیل می‌کند.
۲۶. **پایان‌نامه:** مستند علمی است که در فرایند تحصیل دانشجوی دوره کارشناسی ارشد و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی و با راهنمایی استاد/استادان راهنما و حسب مورد بر اساس استانداردهای پژوهشی تدوین می‌شود.
۲۷. **استاد راهنما:** یکی از اعضای هیات علمی دارای مدرک دکتری تخصصی است که مسئولیت راهنمایی دانشجویان را در انجام پایان‌نامه بر عهده دارد.
۲۸. **استاد مشاور:** یکی از اعضای هیات علمی و یا فرد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط است که مسئولیت مشاوره دانشجویان را در انجام پروژه، پایان‌نامه بر عهده دارد.
۲۹. **هیات داوران:** اعضای هیات علمی یا افراد متخصص دارای صلاحیت دانشگاهی هستند که برای ارزیابی کمی و کیفی پایان‌نامه دانشجویان در دوره کارشناسی ارشد مطابق این آیین‌نامه دانشگاه انتخاب می‌شوند.
۳۰. **مرخصی تحصیلی:** مدت زمان مشخصی که دانشجویان برابر ضوابط معین به طور موقت به تحصیل اشتغال ندارد.
۳۱. **انصراف:** فرایندی که در آن دانشجویان به طور خود خواسته از ادامه تحصیل خودداری کنند.

دانشگاه صنعتی سهند